

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til nýrra heildarlaga um greiðsluþjónustu
Ráðuneyti	Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	1. júlí 2020

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs

a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?

Seðlabanki Íslands hefur lagt mat á viðvarandi kostnað og einskiptiskostnað Fjármálaeftirlitsins sem kann að fylgja fyrirhuguðum lögum. Fjármála- og efnahagsráðuneytið hefur metið hagræn áhrif og áhrif á tekjur ríkissjóðs.

b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum

Mat á kostnaði við frumvarið byggir á rekstraráætlun Seðlabanka Íslands fyrir Fjármálaeftirlitið auk þekkingar á regluverkinu sem um ræðir, reynslu af framkvæmd eftirlits og mati á vinnuafli- og tækniþörfum. Ekki er talin ástæða til að vænta verulegra frávika frá því mati.

c) Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?

Varanleg.

2. Tekjubreytingar

Gert er ráð fyrir því að auknum kostnaði við eftirlit sem fylgja mun samþykkt frumvarpsins verði mætt með hækkun eftirlitsgjalds.

Ekki er því gert ráð fyrir breytingum á fjárhag ríkissjóðs vegna frumvarpsins.

3. Útgjaldabreytingar

Að mati Seðlabanka Íslands felur áformuð lagasetning í sér aukin verkefni. Með lagasetningunni munu tvær nýjar tegundir af greiðsluþjónustuveitendum koma inn á greiðslumarkaðinn og lúta eftirliti eða, eftir atvikum, verða skráningarskyldir. Þeir eru reikningsupplýsingaþjónustuveitandi og greiðsluvirkjandi. Gerðar verða tæknilegar kröfur til upplýsingakerfa þeirra og eru þær kröfur, sem Fjármálaeftirlitið mun annast eftirlit með, að miklu leyti nýmæli. Stofnunin mun jafnframt sinna starfsleyfisumsóknum og umsóknum um skráningar frá þeim sem vilja sinna greiðsluþjónustu. Annast þarf eftirlit með nýjum tegundum greiðsluþjónustuveitenda til frambúðar eftir að umsóknir hafa verið afgreiddar. Þá þarf að uppfæra ýmis innanhússkerfi vegna nýrra eftirlitsskyldra aðila og taka á móti gögnum og upplýsingum. Sinna þarf viðvarandi eftirliti með opnun netskilflata (e. online interface) hjá viðskiptabönkum og lánastofnunum til þriðju aðila sem heimilt verður að fá gögn af greiðslureikningum viðskiptavina þeirra með þeirra samþykki.

Á grundvelli áætlana Seðlabanka Íslands er gert ráð fyrir að ný verkefni vegna áformaðrar lagasetningar feli í sér kostnað sem nemur 25 m.kr. á ársgrundvelli. Hefur þá verið tekið tillit

til launa og aðstöðu til uppbyggingar upplýsingakerfa. Þessum viðbótarkostnaði verður mætt með hækkun eftirlitsgjalds.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

- Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - í gildandi fjárlögum
Á ekki við.
 - í fjárlagafrumvarpi komandi árs
Já, fjárlagafrumvarpið hvað þennan málaflokk varðar byggir m.a. á rekstraráætlun fyrir Fjármálaeftirlitið. Verkefni sem fylgja áformunum eiga að rúmast innan áætlunarinnar.
 - í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
Já, sjá b).
- Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?**

Með hækkun eftirlitsgjalds.
- Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?**

Já.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

- Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið**

Markmiðið með tilskipuninninni er m.a. samþætting á löggjöf um greiðsluþjónustu innan EES svæðisins í þeim tilgangi að skapa jafnari samkeppnisgrundvöll fyrir alla markaðsaðila og koma á eftirliti með nýjum tegundum greiðsluþjónustuveitenda. Jafnframt að auka framboð og nýjungar í greiðsluþjónustu fyrir neytendur og söluaðila, efla upplýsingaöryggi og neytendavernd.

Neytendur: Úrval greiðsluþjónustuleiða kann að aukast, sérstaklega tengt nýsköpun í kortum og net- og símalausnum sem m.a. geta komið frá nýjum tegundum greiðsluþjónustuveitenda. Neytendavernd verður eflað þar sem gildissvið nýju laganna verður víðtækara en þeirra eldri. Nýsköpunaraðilar á sviði greiðsluþjónustu þurfa nú að sæta eftirliti og verða greiðsluþjónustuveitendur. Þá nær tilskipunin til allra gjaldmiðla ef annar greiðsluþjónustuveitandinn er staðsettur á Evrópska efnahagssvæðinu. Jafnframt verða meiri kröfur gerðar til upplýsingagjafar frá greiðsluþjónustuveitendum og sömu aðilum verður gert að taka meiri ábyrgð á að tryggja örugga greiðslumiðlun og draga úr sviksemi við framkvæmd greiðslna.

Söluaðilar: Helstu áhrif af tilskipuninni á söluaðila (smásala) er aukin stærðarhagkvæmni fyrir söluaðila með netverslun. Hún helgast af betra aðgengi að greiðsluþjónustuveitendum, m.a. utan heimalands þar sem koma á í kring samvirkni á milli kerfa. Slíkt á að auka möguleika greiðsluþjónustuveitenda að bjóða upp á greiðslulausn yfir landamæri fyrir debetkort og netgreiðslur og þannig styðja við að söluaðili geti hjá einum greiðsluþjónustuveitanda samið um greiðslulausnir og notið stærðarhagkvæmni í verði og þjónustu.

Nýir þjónustuveitendur: Fyrirhugaðar lagabreytingar opna á starfsemi nýrra greiðsluþjónustuveitenda sem sæta jafnframt eftirliti. Megináhati þeirra af fyrirhuguðum lagabreytingum er jafnari samkeppnisgrundvöllur við rótgrónari fyrirtæki.

Starfandi greiðsluþjónustuveitendur: Líklegt að tekjur þessara aðila geti dregist saman vegna aukinnar samkeppni frá nýjum tegundum greiðsluþjónustuveitenda á markaði og erlendum greiðsluþjónustuveitendum sem hyggja á veitingu þjónustu yfir landamæri. Mögulegt er að samræming á reglum og frekari stöðlun, þ.m.t. í tækni, í viðskiptum tengdum greiðsluþjónustu

hafi í för með sér sparnað, til lengri tíma litið. Lagabreytingin kann líka að skapa tækifæri fyrir nýjar virðisaukandi þjónustur sem og þjónustu íslenskra greiðsluþjónustuveitenda yfir landamæri.

2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.

Þeir greiðsluþjónustuveitendur hér á landi sem eru undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins eru þrír, auk viðskiptabanka og sparisjóða. Ný lög munu gera auknar kröfur til allra þeirra sem veita greiðsluþjónustu, t.a.m. um gagnsæi og að krefjast sterkrar sannvottunar á netgreiðslum. Áhrifin verða því töluverð á söluaðila og greiðsluþjónustuveitendur. Hér á landi eru umsvif greiðsluvirkjenda og reikningsupplýsingaþjónustuveitenda lítil en líkur eru á að aðilar sem hyggjast veita nýjar tegundir greiðsluþjónustu sem tilskipunin stuðlar að, t.a.m. greiðsluvirkjendur eða reikningsupplýsingaþjónustuveitendur, muni fljótt ryðja sér til rúms. Að öðru leyti er ekki talið að áhrifin af reglusetningu sem slíkri verði mjög mikil.

3. Samkeppnisskilyrði

Eitt af meginmarkmiðum tilskipunarinnar er að ýta undir samkeppni og nýsköpun í greiðsluþjónustu. Með áformuðum lögum munu skapast tækifæri fyrir nýja aðila að koma inn á markaðinn og þá sem fyrir eru að veita nýja þjónustu.

Bankar munu þurfa að veita nýjum greiðsluþjónustuveitendum, þ.e.a.s. greiðsluvirkjendum og reikningsupplýsingaþjónustuveitendum sem hafa skýlaust samþykki viðskiptavina aðgang að upplýsingum í kerfum sínum af greiðslureikningum viðskiptavina án endurgjalds.

Þeir sem fá starfsleyfi samkvæmt lögnum geta líkt og samkvæmt núgildandi lögum um greiðsluþjónustu nr. 120/2011 sótt um leyfi til þess að veita greiðsluþjónustu á öllu EES-svæðinu en með samræmingu á reglum á að verða einfaldara fyrir greiðsluþjónustuveitanda að standa að slíkri markaðssókn.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)

Þeir sem fá starfsleyfi samkvæmt lögnum geta líkt og samkvæmt núgildandi lögum um greiðsluþjónustu nr. 120/2011 sótt um leyfi til þess að veita greiðsluþjónustu á öllu EES-svæðinu en með samræmingu á reglum á að verða einfaldara fyrir greiðsluþjónustuveitanda að standa að slíkri markaðssókn.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag

Engin fyrir séð fjárhagsáhrif á ríkissjóð.

2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á

Á ekki við.

3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat)

Áformuð lagabreyting mun stuðla að gagnsærri og öruggari greiðsluþjónustu, jafnari samkeppnisgrundvelli fyrir alla markaðsaðila og auknu framboði og nýjungum í greiðsluþjónustu. Þó nokkur óvissa er um hvernig markaðsumhverfið mun þróast með framboði á nýrri þjónustu og möguleikum fyrirtækja sem eru greiðsluþjónustuveitendur á að bjóða nýjar greiðslulausnir óhindrað yfir landamæri. Vangaveltur um stöðu banka, sem þurfa að veita gjaldfrjálst aðgengi að upplýsingum á greiðslureikningum viðskiptavina sinna með

lagabreytingunni, hafa verið miklar en tíminn mun leiða í ljós hvort hún muni umbylta bankastarfsemi eins og hún snýr að neytendum. |